

Nyboe Andersen: Det har været en lang debat, men jeg synes, det har været en mere levende debat, end vi er vant til at have her i tinget, og det afspejler meget godt det forhold, at EF-spørgsmålet har formået at engagere hele tinget, ikke bare nogle specialister, ligesom den har formået efterhånden at engagere meget store dele af det danske folk. Debatten er som tidligere i høj grad blevet et for og imod tilslutning, en debat, som i høj grad har været ført også mellem partifæller indbyrdes. Det er bemærkelsesværdigt, synes jeg, at de økonomiske argumenter har spillet en meget ringe rolle i hele denne daglange debat, sammenlignet med, hvad man kunne kalde de politiske argumenter i videste forstand. Jeg synes, det er en tilfredsstillende drejning af debatten henimod helt fundamentale spørgsmål med hensyn til Danmarks stilling i den fremtidige verden.

Grundlaget har for så vidt været forskelligt fra tidligere markedsdebatter, som dette har været en første behandling af to lovforslag. Man kan nok sige, at den forskel kun har præget de mange indlæg i meget ringe omfang, om overhovedet. Jeg skal ikke nægte, at jeg synes, det havde været ønskeligt, om der var flere, der var gået ind på de spørgsmål om folketingets fremtidige funktion i det europæiske samarbejde, som lovforslaget giver anledning til at drøfte, det gælder især bestemmelsen i § 6, men det må vi vende tilbage til i udvalget.

Vi har både her i tinget og ude i landet haft mange abstrakte diskussioner om demokratiets vilkår i EF. Jeg synes, det kunne være nyttigt snart at komme ned på jorden og begynde at drøfte ganske konkret, hvad vi kan gøre for at sikre, at den danske del af denne europæiske beslutningsproces bliver lagt til rette på en sådan måde, at den kan give folketinget en rimelig indflydelse. Det forekommer mig, at ikke mindst de bekymrede modstandere burde være interesseret i at medvirke hertil. Det var måske nok så konstruktivt som en hel del af de argumenter, man fra den side i øvrigt fører frem.

Jeg vil gerne gøre et par bemærkninger til hr. Morten Langes indlæg i formiddags. Flere har knyttet kommentarer til den måde, hr. Morten Lange benyttede Mansholts manifest på ved at sige, at det var i

strid med selve Fællesskabernes grundlag. For mig at se er drivkraften i De europæiske Fællesskaber simpelt hen en politisk vilje til at løse en række økonomiske spørgsmål igennem et samarbejde mellem medlemslandene, og valget af de konkrete mål, man sigter mod, og valget af de konkrete midler, man vil bruge for at nå disse mål, må variere med skiftende tiders behov. Det er ikke noget, der er fastlåst én gang for alle, og som kan udfindes ved at studere Romtraktaten på samme måde, som nogen fortolker Bibelen.

I 1950erne var alle i Europa optaget af, hvordan man fik fuld beskæftigelse, og hvordan man fik liberaliseret samhandelen, og derfor blev Romtraktaten, da den blev til i den periode, præget heraf. Den blev præget af, at målet var fuld beskæftigelse og økonomisk vækst, at midlerne var liberalisering af handelen og fjernelse af konkurrencehindringer. Det var også målsætning og midler i dansk økonomisk politik, ja, i alle europæiske landes økonomiske politik i den periode.

Nu i 1970erne skifter interessen. Fuld beskæftigelse er blevet en selvfølge for os, udnyttelsen af nationalproduktet kommer mere og mere i centrum fremfor den maksimale vækst deri. Men det er en problemstilling, som vi ikke har opfundet, som ikke er noget specielt for os, men som er fremherskende i dag overalt i Europa, både i det nuværende EF og f. eks. i Storbritannien.

Der har lige været holdt en 3 dages konference i Venedig, hvor også danske repræsentanter, bl. a. handelsministeren, har været til stede. Jeg ved fra samtaler med deltagere i denne konference, at den i høj grad bekræftede, at dette er et spørgsmål, der optager alle i Europa, i EF-landene og i Europa i videre forstand, og det er da en selvfølge for mig at se, at dermed vil også Fællesskabernes politik på disse områder gradvis ændre sig. Jeg vil sige det så stærkt, som at for mig er det en absurd tanke at forestille sig, at Romtraktaten skulle eller kunne hindre dette. Dels er det nu forkert at fortolke den sådan, at den kun taler om økonomisk vækst, den taler også om at fremme en harmonisk udvikling af den økonomiske virksomhed, for at citere artikel 2, dels er det en klar sag, at den vil blive suppleret eller om fornødent ændret i overensstem-